

<i>Sorszám:</i> Ny/7.	<i>Tárgy:</i> Tájékoztató a 2018. évi belső ellenőrzés végrehajtásának tapasztalatairól
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű többség	<i>Véleményező bizottság:</i> Pénzügyi Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Tárnok Lászlóné jegyző Juhos Józsefné belső ellenőr

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2019. I. félévre vonatkozó munkaterve szerint 2019. márciusi ülésén tárgyalja meg a belső ellenőr által a 2018. évben folytatott belső ellenőrzések végrehajtásáról szóló tájékoztatót.

Juhos Józsefné belső ellenőr, eleget téve a felkérésnek, megküldte az általa készített tájékoztató anyagot, melyet jelen előterjesztéshez mellékelünk.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2018. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról szóló összefoglaló jelentést a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja és az ellenőrzések tapasztalatai alapján a 2019. évi ellenőrzésekkel kapcsolatban a következő feladatokat határozza meg:

- Az intézményeknél, önkormányzati vállalkozásoknál a soros vizsgálatok alkalmával ellenőrizni kell a költségvetési szerv vezetője által kialakított belső kontrollrendszer működtetését és az ehhez kapcsolódó, előírt belső szabályzatok meglétét.
- A pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását utóvizsgálat formájában ellenőrizni kell.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tárnok Lászlóné jegyző

Balázs László Pénzügyi Bizottság elnöke

Békés, 2019. március 21.

Izó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Tárgy: Tájékoztató a 2018. évi ellenőrzési terv
végrehajtásáról
Előkészítette: Juhos Józsefné belső ellenőr

Tisztelt Képviselő-testület!

1. Az ellenőrzési feladatok teljesítés

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) 119. § (3)-(4) bekezdései szerint a jegyző köteles gondoskodni a belső ellenőrzés működtetéséről a Pénzügyminisztérium által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével.

A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (a továbbiakban Bkr.) szabályozza az államháztartás egészére kiterjedően a költségvetési szervek belső ellenőrzési rendszerét. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdés e) pontja szerint a jegyző hatáskörébe tartozik az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi-gazdasági ellenőrzése.

A 2018 évi belső ellenőrzéseket a Jegyző megbízásából a Juhos Józsefné belső ellenőr végezte el.

A Bkr. rendelet 49. §-a írja elő az éves ellenőrzési jelentés és összefoglaló elkészítését.

A belső ellenőr a 2018. évi belső ellenőrzési munkatervet a Bkr. 29. §-ának megfelelően a munkaerőkapacitás-felmérés és kockázatelemzés alapján állította össze, melyet a Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 479/2017.(XI.30.) határozata számú határozata szerint fogadta el.

A Képviselő Testület által elfogadott ellenőrzési terv szerint a 2018. évben elvégzendő ellenőrzési feladatok az alábbiak voltak:

- 2017. normatív állami hozzájárulás elszámolásának felülvizsgálata önkormányzat és intézményei
- 2017. évi pénzmaradvány felülvizsgálata
- Békés Város START Közmunka Program pénzügyi és rendszer ellenőrzése 2016. január 1.-től 2017. december 31. közötti időszakra.

Intézmények felügyeleti ellenőrzése:

- Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő
- Nemzetiségi Önkormányzatok (Német, Román, Szlovák, Roma)
Egyéb ellenőrzések.

Egyéb ellenőrzések

- Békési Kommunális és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság 2017. december 31-i Leltár felülvizsgálata
- BKSZ PLUSZ Hulladékgyűjtési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2017. december 31-i Leltár felülvizsgálata
- Belső Ellenőrzési KÉZIKÖNYV felülvizsgálata

Az egyéb tevékenység kapacitásigényének egy részét az alábbi feladatok ellátása teszi ki, úgymint:

- éves terv összeállítása kockázatelemzés alapján,
- összefoglaló éves ellenőrzési jelentés elkészítése,
- belső ellenőrzések nyilvántartása,
- intézkedések nyomon követése,
- éves képzési terv készítése,
- ellenőrzési jelentések háttér feladati (pl. megbízólevél készítése, ellenőrzési program összeállítása, jelentéstervezetek egyeztetése, megküldése, iratanyagok irattározása).

A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége biztosított volt, ellenőrzést akadályozó tényezők nem merültek fel, az ellenőri munkát támogató technikai feltételek rendelkezésre álltak.

Az ellenőrzési tervben megjelölt feladatok maradéktalanul megvalósultak.

A belső ellenőrzési jelentések a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartami és formai követelmények figyelembevételével készültek el. A belső ellenőrzés az ellenőrzési programfegyelmet betartva, jogszabályi hivatkozást is tartalmazó megállapításokat, következtetéseket tett és a vezetés számára is hasznosítható javaslatokat fogalmazott meg.

Az ellenőrzés során tapasztalt eredmények, hiányosságok értékelésre kerültek és a folyamatok hatékonyabb működtetése érdekében az elvégzett ellenőrzésekről készített ellenőrzési jelentésekben javaslatokat fogalmazott meg, amelyek elsősorban szabályozottság és az operatív területekre vonatkoztak.

A belső ellenőr és a vizsgálat alá vont költségvetési szerv, illetve az adott munkafolyamat felelősei az ellenőrzés során összehangolták munkájukat. Minden dokumentum és program hozzáférést a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátottak, ami hozzájárult a hatékonysághoz.

A vizsgálatokhoz a szükséges anyagot, információt és az elvárható segítséget az ellenőrzés megkapta. Esetenként a vizsgált terület leterheltsége miatt kellett a munkát összehangolni, hogy a vizsgálatok ideje alatt az ellenőrzött területen a munka folyamatosságát ne akadályozza a vizsgálat.

A javaslatokat az ellenőrzött szervek, illetve szervezeti egységek vezetői elfogadták.

Összességében elmondható, hogy az ellenőrzés által tett javaslatok végrehatásával a belső kontrollrendszer szabályszerűsége és eredményessége növelhető, jellemzően a kontrolltevékenységek javításával.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés a jogszabályi előírásoknak és a közzétett módszertani útmutató ajánlott előírásainak figyelembevételével készült.

2. Az elvégzett ellenőrzések megállapításai, tapasztalatai:

- A normatív állami hozzájárulás 2017. évi igénybevételének ellenőrzését négy városi intézménynél végeztük el. Az ellenőrzés célja az volt, hogy a 2017. évi zárszámadáskor az állammal való elszámolást megfelelő dokumentumokkal alátámasszuk, illetve a 2018. évi költségvetés elkészítését segítsük.

Az állammal történő elszámolás során **-12 467 219 Ft.-** Ft visszafizetési kötelezettsége keletkezett az Önkormányzatnak.

A normatív állami támogatás igénylése és teljesítés utáni visszafizetési kötelezettség alakulását intézményenként az alábbi táblázat mutatja be:

Intézmény	Igényelt állami hozzájárulás	Teljesítés után járó állami hozzájárulás	adatok Ft-ban
			Eltérés + / -
Bölcsődék	107 940 675	100 632 565	-7 308 110
Óvoda	257 132 820	258 005 838	873 018
Szoc. Központ	145 151 090	141 897 596	-3 253 494
Támogatói Szolgáltatás	20 268 800	20 268 800	0
Kiegészítő támogatás a bölcsődében foglalkoztatott, felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők bééréhez	6 336 792	6 336 792	0
Kedvezményes étkeztetés (Önkormányzat)	132 263 667	129 485 034	-2 778 633
Összesen	669 093 844	656 626 625	-12 467 219

- A 2017. évi költségvetési maradvány felülvizsgálatát Önkormányzat által fenntartott minden intézménynél elvégeztük, amelyekről intézményenként jegyzőkönyv készült. A megállapítások a képviselő-testület elé kerülő zárszámadási előterjesztés elkészítésénél kerültek hasznosításra.

Intézmény	Maradvány (ezer Ft-ban)		
	Kötelezettséggel terhelt	Szabad	Jóváhagyott Maradvány
Rendelőintézet	6 674 955	65 981 649	72 656 604
Kecskeméti Gábor Kulturális Központ	13 548 404	570 632	14 119 036
Könyvtár	1 137 543	626 241	1 763 784
Múzeum	3 448 643	1 185 255	4 633 898
Polgármesteri hivatal	4 885 071	7 164 852	12 049 923
Önkormányzat	1 714 445 539	0	1 714 445 539
Intézményfenntartó Társulás (Óvoda+Szociális Szolgáltató Központ.)	43 133 049	216 547	43 349 596
Összesen	1 787 273 204	75 745 176	1 863 018 380

Céllenőrzés:

Békés Város START Közmunka Program pénzügyi és rendszer ellenőrzése 2016. január 1.-től 2017. december 31. közötti időszakra

Az ellenőrzés célja az volt, hogy

- A start munkaprogram működésére vonatkozó belső szabályzatok megfelelnek-e a jogszabályi előírásoknak;
- a feladatellátás szakmai céljaihoz a rendelkezésre álló erőforrásokat hatékonyan használták-e fel.

Az alábbi startprogramokra pályáztak és valósítottak meg: a vizsgált években:

- Mezőgazdasági program
- Közút hálózat javítása
- Illegális hulladék lerakóhelyek felszámolása
- Mezőgazdasági földutak rendbetétele
- Belvíz elvezetés
- Helyi sajátosságokra épülő program keretein belül, a szelektív hulladékgyűjtés valamint a betonelem gyártása, valósult meg, a hálófónási program csak egy időszakban volt, 2016 évben kezdődött és 2017 februárjában zárult.

A dolgozókat munkaköri leírással ellátták. A munkavédelemmel,- tűzvédelemmel kapcsolatos éves és rendkívüli oktatások elvégzésére az Önkormányzat külső munkavédelmi és tűzvédelmi szolgáltatóval kötött megállapodást. A belépő munkavállalók oktatása a munka felvétele előtt megtörtént, amelyet az előírásoknak megfelelően szabályosan dokumentáltak.

A Start munkaprogramban alkalmazott dolgozók jelenléti ívének leigazolása megtörtént.

A belső szabályzatok ellenőrzése során megállapításra kerültek az alábbiak:

Az Önkormányzat rendelkezik a gazdálkodást érintő belső szabályzatokkal, amelyek többségének érvényessége 2015 évtől hatályos.

Azokban a közmunkaprogram eljárási rendje nincs szabályozva.

Fontos lenne kidolgozni egy olyan közfoglalkoztatást érintő belső szabályzatot, amelyben a közmunkaprogramokra vonatkozóan részletesen szabályozza a konkrét feladatokat

A közmunkaprogram végrehajtásáért felelős személy, meghatalmazás alapján a BKSZ ügyvezetője.

BKSZ Kft., mint önkormányzati vállalkozás rendelkezik belső szabályzatokkal, de azok hatálya nem terjed ki a közmunkaprogram végrehajtására.

Szükséges a BKSZ belső szabályzataiban rendelkezni a start munkaprogramok végrehajtásának mindenre kiterjedő részletes feladatára. (pl. önköltségszámítás, A saját termelésű készletek nyilvántartása, stb.)

A Start mezőgazdasági programban, a hálókötés tevékenység esetében is a megtermelt termények, termékek nyilvántartása hiányos, erre vonatkozó belső szabályzattal nem rendelkeznek, a belső kontroll nem megfelelően működik.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a start munkaprogram során megtermelt, illetve előállított termékekről vezessenek analitikus nyilvántartást.

Az Önkormányzat rendelkezik önköltség számítási szabályzattal, azonban a **közmunkaprogram** keretében gyártott termékekre (mezőgazdasági termékek, stb.) önköltségszámítást nem végeztek el, a raktárra vételezése számviteli törvényben meghatározottaknak megfelelően nem történt meg, amennyiben értékesítésre került a termék akkor a megtermelt termék, értékesítési áráról nem vezetnek nyilvántartást, a készletek értékelése sem történt meg, így az évvégén megmaradt készlet nem szerepel a mérlegben.

Évvégén leltározni szükséges a készletet mennyiségi felvétellel, amelyet a mérlegben ki kell mutatni.

Jelenleg nincs szabályozva a Start munkaprogram keretében beszerzett eszközök használatra történő átadása.

Javasolja az ellenőrzés, hogy a gépek, járművek használatra való átadásáról, karbantartásról, tárolásáról belső szabályzatban rendelkezzenek. A szabályzatban ki kell térni, arra, hogy a gépet, járművet ki üzemeltetheti, ha azt több munkatárs működteti, annak az átadása milyen formában történik, erről milyen belső bizonylatot kell kiállítani, a gépet mikor és hol lehet használni, karbantartásáról kinek kell gondoskodni, a tárolás hol történjen. Az üzemeltetésről, illetve az üzemanyag felhasználásával hogyan kell elszámolni.

Az ellenőrzés javasolja, hogy az eszközök gyári számát a tárgyi eszköz kartonokon jelöljék meg, a könnyebb és egyértelmű beazonosítás érdekében.

Szükség van a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzésre. A munkafolyamatokban a kontroll pontok meghatározására, ezért ki kell alakítani a világos szervezeti struktúrát, felelőségi köröket meg kell határozni, és meg kell nevezni az ellenőrzésért felelős személyeket. Javasolja az ellenőrzés egy ellenőrzési napló bevezetését, ami a folyamat ellenőrzésének megtörténtét igazolja.

A BKSZ kft ügyvezetőjének gondoskodni kell a belső gazdálkodási szabályzatok mielőbbi elkészítéséről, amelyeket a start munkaprogram működése alatt mindig aktualizálni kell a jogszabályi és környezeti változásoknak megfelelően.

- A szabályzatok megismertetését a munkatársakkal aláírásukkal kell dokumentálni. Az érvényben lévő belső szabályzat mellékleteként kell csatolni a dolgozó névsorát, beosztását is, s a felsorolása mellett a megismerés dátumát és az aláírásaikat is rögzíteni kell.

Intézmények felügyeleti ellenőrzése:

1) Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő

Az intézmény a feladatait az alapító okirat, valamint a mindenkor hatályos jogszabályok alapján látta el.

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Egészségügyi és Szociális Bizottsága átruházott képviselő-testületi elfogadta hatályos **Szervezeti és Működési Szabályzatát**.

A belső szabályzatokat az új vezetők átdolgozták a jogszabályoknak megfelelően aktualizálták. A dolgozókkal történt megismerést aláírásaikkal dokumentálták.

- A belső gazdálkodási szabályzatok a vizsgált időszakra, aktualitásra kerültek,

Megállapítható, hogy a vizsgált időszakban az intézmény költségvetése a működőképessége biztosított volt, Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozása, az összes forrás 67,72%-át, illetve 68,94%-át tette ki. Az intézménynek a vizsgált időszakban nincs tartozása.

2) **Békési Nemzetiségi Önkormányzatok**

Az átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzéséről készült jelentést a Nemzetiségi Önkormányzatok megtárgyalták.

3) **Békési Kommunális és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság 2017. december 31-i leltár felülvizsgálata**

A Kft. a korábbi (2017. évi) ellenőrzésekor még folyamatban voltak az eszközök és készletek leltározása, ezért a belső ellenőrzés utóellenőrzés keretében vizsgálta a leltárba szerepeltett eszközök, készletek valóságban való meglétét, a leltározás végrehajtásának szabályszerűségét, a 105/2018. (III.29.) számú Képviselő-testületi határozat alapján.

Szükségesnek tartom az ingatlanhasználattal kapcsolatban és az egyéb eszközök (gépek, szerszámok, irodai eszközök, számítógépek, kivéve a kisértékű eszközöket) használati szerződést készíteni, amelyben tételesen felsorolásra kerülne minden Önkormányzat tulajdonú eszköz, valamint szükséges szabályozni azt is, hogy az eszközökön végzett javítások, felújítások költsége kit terhel, milyen összeghatárig dönthet a használó, kinek a könyveiben kell kimutatni a felmerült javítási, felújítási költségeket, stb.

A Kft a tevékenység végzése során az önkormányzati feladathoz és vállalkozási feladathoz egyaránt használják az eszközt, ezért szükséges belső szabályzatban meghatározni, hogy a felmerült költségeket miként kell felosztani a tevékenységek között, milyen nyilvántartást kell vezetnie.

Az önkormányzati eszközökről készített leltárt szűrőpróbaszerűen ellenőriztem, amely a megjelölt helyen megtalálható volt.

Fontosnak tartom a leltári íveken és a tárgyi eszköz kartonokon az eszközök gyári számának feltüntetését, mivel a beazonosítás kétséget kizáróan ennek ismeretében lehetséges.

Arra is oda kell figyelni, hogy az egyedi nyilvántartási szám mindenkor látható legyen, s amennyiben sérül, vagy kopik, mindig meg kell újítani.

